

**Sboz per ina revisiun parziala
da la lescha per promover la tgira
da persunas malsaunas**

Rapport explicativ

Cuntegn

1.	Resumaziun	4
2.	Situaziun da partenza.....	5
2.1	Lescha federala davart la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira	5
2.2	Midada da la lescha federala davart l'assicuranza da malsauns.....	6
2.3	Disposiziuns executivas dal cussegl federal	7
2.4	Basas giuridicas en il chantun Grischun	8
2.4.1	Chasas da tgira	8
2.4.2	Tgira ed assistenza a chasa.....	8
2.5	Dumonda Augustin concernent la finanziaziun da la tgira.....	9
3.	Realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il sector da las chasas da tgira	9
3.1	Prescripziuns da la legislaziun federala.....	9
3.1.1	Prestaziuns da tgira.....	9
3.1.2	Tgira acuta e transitorica.....	10
3.2	Situaziun actuala en il chantun Grischun.....	10
3.3	Caracteristicas da la realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il sector staziunar	12
3.4	Prestaziuns da tgira.....	14
3.5	Tgira acuta e transitorica	15
3.6	Structuras da di e da notg	15
3.7	Reparaziun e renovaziun.....	15
3.8	Consequenzas finanzialas.....	16
4.	Realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il sector da la tgira ed assistenza a chasa	17
4.1	Prescripziuns da la legislaziun federala.....	17
4.1.1	Prestaziuns da tgira.....	17
4.1.2	Tgira acuta e transitorica.....	18
4.2	Situaziun actuala en il chantun Grischun.....	18
4.3	Caracteristicas da la realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il sector ambulat.....	21
4.4	Servetschs da la tgira ed assistenza a chasa renconuschids	22
4.5	Servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg renconuschids sco er tgirunzas e tgirunzs.....	23
4.6	Consequenzas finanzialas.....	24
5.	Consequenzas da la realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira..	25
5.1	Bilantscha finanziaria generala.....	25
5.2	Assicuranzas da malsauns.....	26

5.3	Retschavidras e retschaviders da prestaziuns.....	26
5.4	Furniturs da prestaziuns	27
5.5	Vischnancas.....	27
5.6	Chantun	27
6.	Necessitad da reveder parzialmain la lescha per promover la tgira da personas malsaunas	28
7.	Explicaziuns tar il sboz per ina revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da personas malsaunas	28
8.	Entrada en vigur da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun.....	34
9.	Agiunta.....	36
9.1	Art. 7 da l'ordinaziun davart las prestaziuns per la tgira da malsauns (OPM)	36

1. Resumaziun

La lescha federala davart la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira regla da nov, co ch'ils differents purtaders dals custs finanzieschan ils custs da tgira en il sector ambulat e staziunar. Tar la finanziaziun vegni differenzià da nov tranter prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista e prestaziuns da la tgira acuta e transitorica suenter ina dimora a l'ospital. Las contribuziuns che l'assicuranza obligatorica per la tgira da persunas malsaunas (AOTM) paga a las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista vegnan fixadas dal cussegl federal en moda unitara per l'entira Svizra tenor il basegn da tgira. A las retschavidras ed als retschaviders da prestaziuns dastgan vegnir adossads maximalmain 20 pertschient da la contribuziun da tgira maximala da l'AOTM che vegn fixada dal cussegl federal. Ils chantuns ston reglar la finanziaziun dals custs restants. Tenor las reglas da la finanziaziun dals ospitals vegn la tgira acuta e transitorica finanziada durant maximalmain 2 emnas. Plinavant vegnan realisadas duas mesiras sociopoliticas. Per l'ina vegnan ils imports da facultad libers da taglia auzads tar la calculaziun da las prestaziuns supplementaras. Per l'otra vegn introducida – per persunas che vivan a chasa – ina indemnizaziun per ina leva inabilitad da gidar sasez.

La realisaziun da la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira en il chantun sa basa sin il sistem da finanziaziun vertent.

En il sector staziunar vegnan d'ina vart ils custs reconuschids e da l'otra vart ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora, fixads da nov tenor custs da pensiun, tenor custs da reparaziun e da renovaziun, tenor custs d'assistenza sco er tenor custs da tgira. Las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora ston sa participar als custs da las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista en la dimensiun maximalmain admissibla. Ils custs restants da las prestaziuns da tgira vegnan finanziads tras las vischnancas a norma da la repartiziun vertenta da las incumbensas. Ultra dals custs da pensiun e d'assistenza ston da nov vegnir surpigliads er ils custs da reparaziun e da renovaziun exclusivamain da las abitantas e dals abitants da las chasas da dimora. En la tgira acuta e transitorica na dastgan vegnir adossads nagins custs da tgira a las retschavidras ed als retschaviders da prestaziuns. Ils custs betg cuvrids tras l'AOTM vegnan finanziads per 85 pertschient tras il chantun e per 15 pertschient tras las vischnancas. Il dretg da survegnir contribuziuns da l'AOTM e dal maun public han chasas da persunas attempadas e da tgira che figureschan sin la glista da las chasas da tgira.

En il sector ambulat han il chantun e las vischnancas da surpigliar da nov – sin basa dal dretg federal – er ils custs da tgira restants tant dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids e betg reconuschids sco er da las tgirunzas e dals tgirunzs cun activitad da gudogn independenta. En il senn dal princip da la politica da sanadad "ambulat avant staziunar" han las clientas ed ils clients da sa participar als custs da las prestaziuns da tgira

duvradas a lunga vista, dentant mo a 50 pertschient da la dimensiun maximalmain pussaivla tenor la legislaziun federala. Tar ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids han plinavant – sco fin ussa – er las prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza sco er il servetsch da pasts il dretg da survegnir contribuziuns. La regenza fixescha sco fin ussa ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las clientas ed als clients. En la tgira acuta e transitorica na dastgan vegnir adossads nagins custs da tgira a las clientas ed als clients. Ils custs restants da las prestaziuns da tgira, da las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica sco er dals servetschs reconuschids vegnan finanziads per 85 pertschient tras il chantun e per 15 pertschient tras las vischnancas. Questa tariffa da participaziun vala er per financiar ils custs restants da las prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza sco er il servetsch da pasts.

Realisond en il chantun Grischun la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira, vegnan distgargiadas l'AOTM per var 4.6 milliuns francs per onn e las retschavidras ed ils retschaviders da prestaziuns per var 1.9 milliuns francs per onn. Las vischnancas vegnan engrevgiadas cun var 4.9 milliuns francs per onn, perquai ch'ellas han da surpigliar ils custs restants da las prestaziuns da tgira en il sector staziunar. Il chantun vegn engrevgià cun var 1.6 milliuns francs per onn.

2. Situaziun da partenza

2.1 Lescha federala davart la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira

Tras la lescha federala davart la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira, che las chombras federalas han deliberà ils 13 da zercladur 2008 (fegl uffizial federal 2008 5247), vegn reglada da nov la finanziaziun da prestaziuns da tgira che vegnan furnidas en moda ambulanta, er en estructuras da di u da notg, ubain en chasas da tgira. Questa lescha è in relasch collectiv che mida la lescha federala davart l'assicuranza da malsauns (LAMa; CS 832.10), ma er la lescha federala davart l'assicuranza per vegls e survivents (LAVS; CS 831.10) e la lescha federala davart las prestaziuns supplementaras tar l'assicuranza per vegls, survivents ed invaliditad (LPS; CS 831.30).

En il sector da l'AVS vegn introducida – per persunas che vivan a chasa – ina indemnizaziun per ina leva inabilitad da gidar sasez.

Tar las prestaziuns supplementaras vegnan ils imports da facultad libers da taglia per part auzads considerablmain. Per persunas che vivan sulettas vegn l'import da facultad liber da taglia auzà da 25'000 a 37'500 francs, per conjugals da 40'000 a 60'000 francs. Plinavant sto la valur da l'immobiglia che surpasa 300'000 francs vegnir resguardada tar la facultad mo, sch'ils conjugals possedan ina immobiglia che vegn abitada d'in conjugal, entant che l'auter viva en ina

chasa da dimora u en in ospital, ubain sch'ina persuna retira ina indemnizaziun a personas dependentas d'agid ed abita en ina immobiglia ch'ella u che ses conjugal posseda.

2.2 Midada da la lescha federala davart l'assicuranza da malsauns

La reordinaziun da la finanziaziun da la tgira prevesa da nov duas categorias da prestaziuns da tgira en cas da malsogna. Tar las "prestaziuns da tgira" sa chatta il focus plitost sin in basegn da tgira duvrà a lunga vista. La "tgira acuta e transitorica" duai cuvrir durant maximalmain 2 emnas il basegn da tgira suenter ina dimora a l'ospital.

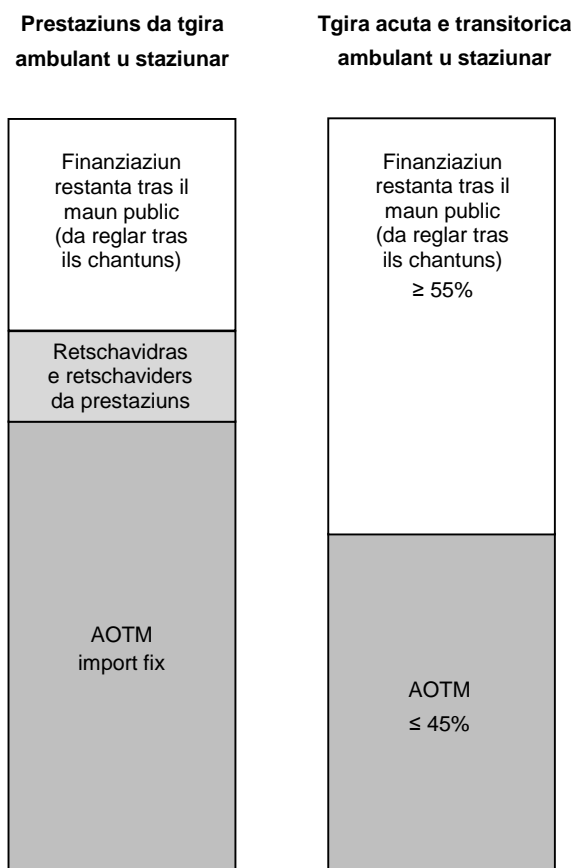
Areguard il cuntegn na datti nagina differenza tranter las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista e las prestaziuns temporaras da la tgira acuta e transitorica. Tant per il sectur ambulat sco er per il sectur staziunar sa tracti dal catalog da prestaziuns ch'è circumscriet en l'art. 7 da l'ordinaziun davart las prestaziuns per la tgira da malsauns (OPM; CS 832.112.31) (cf. l'aggiunta 1).

Prestaziuns da la tgira acuta e transitorica dastgan vegnir ordinadas d'ina media u d'in medi d'ospital mo en cas acuts, sche la necessitad medicinala è avant maun. La finamira è che las personas assicuradas returnian a quel stadi, en il qual ellas sa chattavan avant l'entrada en l'ospital.

A las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista paja l'AOTM contribuziuns, sche las prestaziuns vegnan furnidas sin ordinaziun d'ina media u d'in medi e sin basa d'in basegn da tgira cumprovà. Las contribuziuns da l'AOTM vegnan fixadas da la confederaziun en moda unitara per l'entira Svizra tenor il basegn da tgira. Dals custs da tgira che restan suenter la deducziun da questas contribuziuns dastgan – tenor l'art. 25a al. 5 LAMal – vegnir adossads a las retschavidras ed als retschaviders da prestaziuns maximalmain 20 pertschient da la contribuziun da tgira maximala che vegn fixada dal cussegl federal. Ils chantuns ston reglar la finanziaziun dals custs restants.

Tenor l'art. 25a al. 2 LAMal vegnan las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica, che daventan necessarias suenter ina dimora en l'ospital e che vegnan ordinadas d'ina media u d'in medi d'ospital, indemnizadas tras l'AOTM e tras il chantun da domicil da la persuna assicurada durant maximalmain 2 emnas tenor las reglas da la finanziaziun dals ospitals. L'assicuranza ed ils furniturs da prestaziuns ston fixar pauschalas. En la tgira acuta e transitorica na dastgan vegnir adossads nagins custs da tgira a las retschavidras ed als retschaviders da prestaziuns.

Reordinaziun da la finanziaziun da la tgira tenor la LAMal

Betg cumpigliads da la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira èn ils custs per la dunsena, per l'alloschi e per l'assistenza en chasas da tgira sco er ils custs per las prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza e per il servetsch da pasts da la tgira ed assistenza a chasa. Eventualas contribuziuns dal maun public a prestaziuns ordaifer la tgira ston vegnir regladas sin plaun chantunal.

2.3 Disposiziuns executivas dal cussegl federal

Il 24 da zercladur 2009 ha il cussegl federal relaschè las disposiziuns executivas necessarias tar las midadas da las leschas. En l'OPM vegnan regladas las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica sco er fixadas las indemnizaziuns che las assicuranzas da malsauns han da pajar a las prestaziuns da tgira ordinadas d'ina media u d'in medi. Prestaziuns da la tgira acuta e transitorica sco er prestaziuns da tgira tenor l'art. 7 OPM pon vegnir furnidas da tgirunzas e da tgirunzs, d'organisaziuns da la tgira da personas malsaunas e da l'agid a chasa sco er da chasas da tgira.

2.4 Basas juridicas en il chantun Grischun

2.4.1 Chasas da tgira

Tenor l'art. 20 al. 1 da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas (LTM; DG 506.000) han las vischnancas da procurar per ina purschida sufficiente per la tgira ed assisten-za parzialmain staziunara e staziunara da pazientas e da pazients stabels sco er da persunas attempadas. Las purschidas staziunaras per la tgira ed assistenza da persunas attempadas e da persunas che basegnan tgira dovran ina permissiun tenor l'art. 28a da la lescha da sanadad (DG 500.000). Las prescripziuns da qualitat ch'èn cuntegnidas en ils art. 14 ss. da l'ordinaziun tar la lescha da sanadad (DG 500.010) duain garantir che la tgira ed assistenza dal sector staziunar sajan equivalentas e segiras en l'entir chantun. Per las purschidas subvenziunadas dal chantun fixescha la regenza tenor la dimensiun da las prestaziuns, tge tariffas che dastgan vegnir messas a quint maximalmain a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora.

La revisiun parziala da la LTM, ch'è entrada en vigur il 1. da schaner 2008, cuntegna ina nova concepziun da las contribuziuns d'investiziun per las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er per las gruppas da tgira. Per finanziar la reparaziun e la renovaziun da chasas da persunas attempadas e da tgira sco er da gruppas da tgira existentas è vegnida introducida tranter auter ina pauschala d'investiziun da maximalmain 20 francs per di da tgira. Ina mesadad da questa pauschala sto vegnir surpigliada da las abitantas e dals abitants da las chasas da dimora, l'autra mesadad da las vischnancas da la regiun da planisaziun.

Tenor la NGF grischuna èn las vischnancas cumpetentas da nov sulettas per pajar contribuziuns d'investiziun a las chasas da tgira (PCG 2008/2009, p. 1026).

2.4.2 Tgira ed assistenza a chasa

Tenor l'art. 31 al. 1 LTM han las vischnancas da procurar per ina purschida sufficiente da servetschs da la tgira ed assistenza a chasa. Las purschidas ambulantas per la tgira ed assistenza da persunas attempadas e da persunas che basegnan tgira dovran ina permissiun tenor l'art. 28a da la lescha da sanadad. Las prescripziuns da qualitat ch'èn cuntegnidas en ils art. 19 ss. da l'ordinaziun tar la lescha da sanadad duain garantir che la tgira ed assistenza dal sector ambulante sajan equivalentas e segiras en l'entir chantun.

Tras la revisiun parziala da la LTM, ch'il cussegl grond aveva concludì en la sessiun da zercladur 2007, è vegnì introducì per il 1. da schaner 2008 in sistem, cun il qual ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa renconuschids vegnan finanziads tenor las prestaziuns. Tenor l'art. 31a al. 1 e 2 LTM concedan il chantun e las vischnancas als servetschs renconuschids contribuziuns per las prestaziuns da tgira, da tegnairchasa e d'assistenza sco er per il servetsch da pasts. Tenor l'art. 31b LTM fixescha la regenza tariffas maximalas per quellas prestaziuns sub-

venziunablas, las qualas dastgan vegnir messas a quint a las retschavidras ed ils retschaviders da prestaziuns.

En il rom da la nova concepziun da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter il chantun e las vischnancas (NGF grischuna), ch'il cussegl grond ha concludì ils 19 da zercladur 2009, è la tariffa chantunala da contribuziun vegnida auzada da 55 ad 85 pertschient dals custs betg cuvrids per categoria da prestaziun (PCG 2008/2009, p. 1027).

2.5 Dumonda Augustin concernent la finanziaziun da la tgira

En sia resposta a la dumonda concernent la finanziaziun da la tgira, ch'il deputà Augustin sco er 19 consutsegnadras e consutsegnaders han inoltrà en la sessiun d'avust 2008 (PCG 2008/2009, p. 11 ss.), ha la regenza menziunà che l'introducziun da la tgira acuta e transitorica sco sector da prestaziuns spezial, che vegn indemnisa en moda separada, saja da princip in fatg positiv. In fatg negativ saja dentant l'augment dals imports da facultad libers da taglia tar la calculaziun da las prestaziuns supplementaras, perquai ch'ils custs vegnian spustads qua tras al chantun. Pervia dal svilup dals custs e da las prestaziuns ha la regenza fatg quint per l'onn 2010 cun custs totals da 210 milliuns francs per la tgira ed assistenza instituziunala. Sin fundament da las supposiziuns che resultan da la stimaziun dals custs dal secretariat central da la conferenza svizra da las directuras e dals directurs chantunals da sanadad (CDS) dals 13 da zercladur 2007, èn ils custs per la tgira acuta e transitorica per il chantun Grischun vegnids stimads a 5.5 milliuns francs per onn. Plinavant ha la regenza rendì attent en sia resposta che la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira n'haja – tenor ses avis – naginas consequenzas per la NGF grischuna e ch'i saja ina consequenza da la repartiziun vertenta da las incumbensas en la LTM, sche las vischnancas vegnian eventualmain engrevgiadas cun custs da las chasas da tgira betg cuvrids (PCG 2008/2009, p. 561 ss.).

3. Realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il sector da las chasas da tgira

3.1 Prescripziuns da la legislaziun federala

3.1.1 Prestaziuns da tgira

Per prestaziuns che vegnan furnidas da las chasas da tgira surpiglia l'AOTM – tenor l'art. 7a al. 3 OPM – las suandantas contribuziuns per di da tgira, graduadas tenor il basegn da tgira:

- en cas d'in basegn da tgira fin fin 20 minutas: 9.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 21 fin 40 minutas: 18.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 41 fin 60 minutas: 27.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 61 fin 80 minutas: 36.00 francs

- en cas d'in basegn da tgira dad 81 fin 100 minutas: 45.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 101 fin 120 minutas: 54.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 121 fin 140 minutas: 63.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 141 fin 160 minutas: 72.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 161 fin 180 minutas: 81.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 181 fin 200 minutas: 90.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da 201 fin 220 minutas: 99.00 francs
- en cas d'in basegn da tgira da passa 220 minutas: 108.00 francs

Dals custs da tgira betg cuvrids tras las assicuranzas socialas dastgan – tenor l'art. 25 al. 5 LAMal – vegnir adossads a la persuna assicurada maximalmain 20 pertschient da la contribuziun da tgira maximala che vegn fixada dal cussegl federal. Sin basa da las contribuziuns da l'AOTM ch'èn fixadas actualmain en l'art. 7a al. 3 OPM, dastgan pia vegnir adossads a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora maximalmain 21.60 francs per di da tgira (20% da 108.00 francs) per prestaziuns da tgira.

3.1.2 Tgira acuta e transitorica

Tenor l'art. 25a al. 2 LAMal vegnan las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica indemnisadas tras l'AOTM e tras il chantun da domicil da la persuna assicurada durant maximalmain 2 emnas tenor las reglas da la finanziaziun dals ospitals. Qua tras na resultan nagins custs da tgira per las retschavidras e per ils retschaviders da prestaziuns en la tgira acuta e transitorica.

3.2 Situaziun actuala en il chantun Grischun

48 chasas da personas attempadas e da tgira resp. gruppas da tgira furneschan oz prestaziuns da tgira staziunaras tenor l'art. 7 OPM en il chantun Grischun. Actualmain stattan a disposiziun var 2'300 letgs da tgira. L'onn 2008 èn vegnids prestads tut en tut 820'837 dis da tgira en il chantun Grischun, inclusiv prestaziuns da la tgira acuta e transitorica. Tenor ina stimaziun dal secretariat central da la CDS sto var 1 pertschient dals dis da tgira vegnir attribui a la tgira acuta e transitorica. Tenor il sistem da finanziaziun vertent na vegni betg differenzià tranter prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista e prestaziuns da la tgira acuta e transitorica. Ils custs da gestiun da las chasas da tgira vegnan surpigliads da l'AOTM sco er da las abitantas e dals abitants da las chasas da dimora. Ad abitantas ed ad abitants, dals quals las expensas reconuschidas surpassan las entradas imputablas, conceda il chantun prestaziuns supplementaras.

En la suandanta calculaziun approximativa vegnan preschentads ils custs ch'ils differents purtaders dals custs ston surpigliar per il sector staziunar tenor la finanziaziun vertenta da la tgira (tabella 1), en la calculaziun approximativa tar la cifra 3.7 vegnan preschentads ils custs che ston vegnir surpigliads tenor la nova finanziaziun da la tgira (tabella 2). La cumparegliaziun vegn fa-

tgira per l'onn 2010, perquai ch'i vegnan fixads l'onn 2010 per l'ultima giada tariffas maximalas per las abitantas e per ils abitants da las chasas da dimora. Las calculaziuns approximativas sa basan sin las datas dals custs e da las prestaziuns da las chasas da personas attempadas e da tgira sco er da las gruppas da tgira da l'onn da gestiun 2008.

La suandanta calculaziun approximativa cuntogna ils custs da gestiun sco er ils custs da reparaziun e da renovaziun. Betg resguardads n'èn ils custs d'investiziun per metter a disposiziun ulteriurs letgs da tgira sco er per transfurmar chombras da dus letgs en chombras d'in letg.

Basa: Datas dals custs e da las prestaziuns 2008 Calculaziuns da model da l'uffizi da sanadad dals 17 d'avust 2009 Contribuziuns da l'AOTM tenor il contract tranter la federaziun grischuna "chasas ed ospitals" e santésuisse	prestaziuns da tgira (lunga durada)	tgira acuta e transitorica	pensiun	reparaziun e renovaziun	assistenza	prestaziuns supplementaras	total
Dis da tgira approximativs	845'459	8'540	853'999	853'999	853'999	853'999	
Custs reconuschids	65.1	0.7	84.5	17.4	23.6	-	191.3
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	-	100.0%
Custs surpigliads da l'AOTM	42.7	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	43.2
	65.6%	65.6%	0.0%	0.0%	0.0%	-	22.6%
Custs surpigliads da retschaviders/-dras da prestaziuns	22.4	0.2	84.5	8.7	23.6	- 30.6	108.8
	34.4%	34.4%	100.0%	50.0%	100.0%		56.9%
Custs surpigliads da las vischnancas	0.0	0.0	0.0	8.7	0.0	0.0	8.7
	0.0%	0.0%	0.0%	50.0%	0.0%	-	4.5%
Custs surpigliads dal chantun	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30.6	30.6
	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	-	16.0%

Tabella 1: Prestaziuns approximativas, custs e purtaders dals custs da las chasas da personas attempadas e da tgira sco er da las gruppas da tgira tenor la finanziaziun vertenta da la tgira per l'onn da cumparegliaziun 2010 en milliuns francs per onn

Tenor la finanziaziun vertenta da la tgira vegnan var dus terzs dals custs per prestaziuns da tgira surpigliads da l'AOTM e var in terz da las abitantas e dals abitants da las chasas da dimora. Ils custs da pensiun e d'assistenza vegnan adossads a 100 pertschient a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora. Ina mesadad dals custs d'investiziun per reparar e per renovar stabiliments existents va a quint da las abitantas e dals abitants da las chasas da dimora, l'autra mesadad va a quint da las vischnancas. Tenor la finanziaziun vertenta da la tgira importan las taxas per las abitantas e per ils abitants da las chasas da dimora en media en ina chombra singula tranter 120 francs per di (nagin basegn da tgira) e 295 francs per di (grond basegn da tgira, stgalim SCRA 4c). Quests imports sa basan sin las taxas ch'èn effectivamain

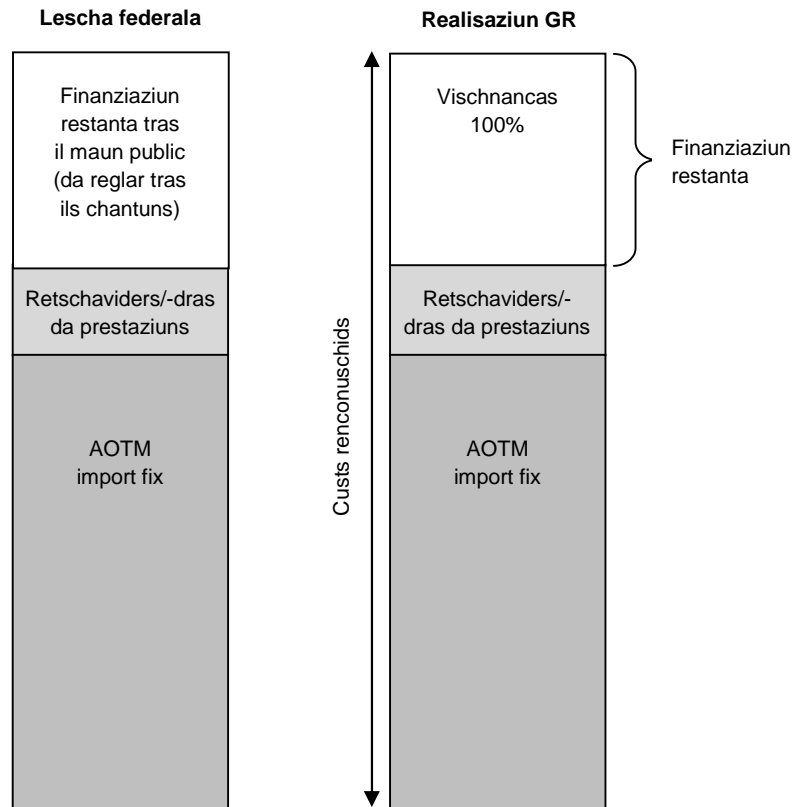
vegnidas messas a quint l'onn da gestiun 2008 a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora. En la media validada sur tut ils stgalims da la dependenza da tgira importa la taxa che vegn adossada a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora, 163 francs per di da tgira brutto resp. 127 francs per di da tgira suenter la deducziun da las prestaziuns supplementaras. Stgars la mesadad da las abitantas e dals abitants da las chasas da dimora survegn prestaziuns supplementaras.

3.3 Caracteristicas da la realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il sector staziunar

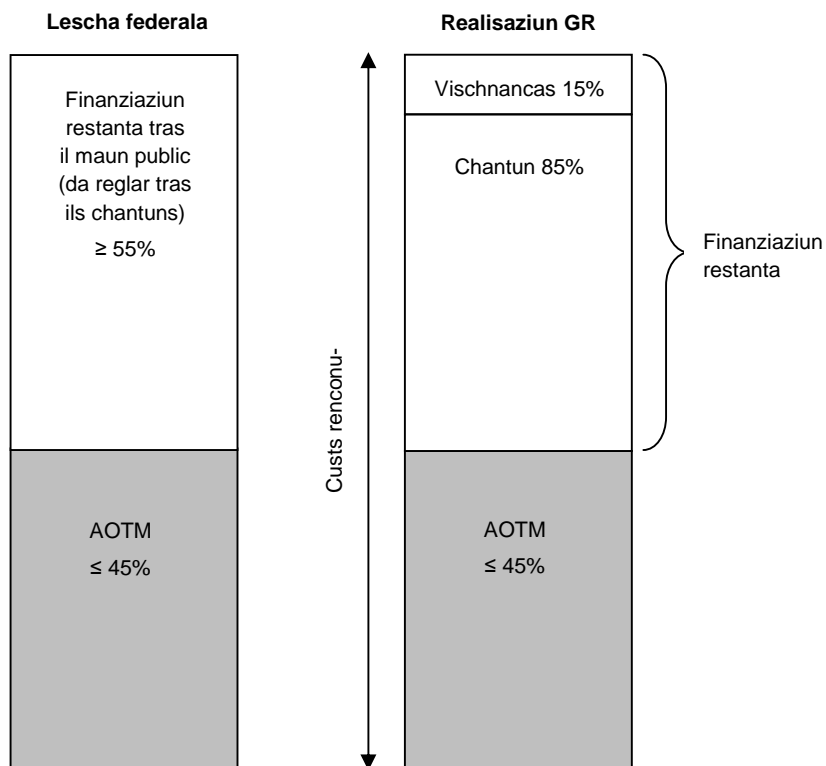
La reordinaziun da la finanziaziun da la tgira che duai vegnir realisada en il chantun Grischun ha las suandantas caracteristicas en il sector staziunar:

- fixaziun dals custs reconuschids e da la participaziun maximala als custs, differenzià tenor custs da pensiun, tenor custs da reparaziun e da renovaziun, tenor custs d'assistenza sco er tenor custs da tgira
- participaziun da las abitantas e dals abitants da las chasas da dimora als custs da las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista en la dimensiun maximalmain admissibla
- finanziaziun dals custs restants da las prestaziuns da tgira exclusivamain tras las vischnancas
- finanziaziun dals custs restants da la tgira acuta e transitorica tras il chantun e tras las vischnancas tenor las tariffas da contribuziun en il sector da la sanadad, armonisadas en il rom da la NGF grischuna (chantun 85%, vischnancas 15%)
- obligaziun da tut las chasas da personas attempadas e da tgira sco er da tut las gruppas da tgira che figureschan sin la glista chantunala da las chasas da tgira da furnir – en cas da basegn – prestaziuns da la tgira acuta e transitorica
- finanziaziun dals custs da reparaziun e da renovaziun exclusivamain tras las abitantas e tras ils abitants da las chasas da dimora

Reordinaziun da la finanziaziun da las prestaziuns da tgira staziunaras en il Grischun

Finanziaziun da la tgira acuta e transitorica staziunara en il Grischun

3.4 Prestaziuns da tgira

Las cumpetenzas existentas tranter il chantun e las vischnancas vegnan mantegnidas. Pia han las vischnancas da procurar d'ina vart – tenor l'art. 20 al. 1 LTM – per ina purschida suffizienta d'instituziuns parzialmain staziunaras e staziunaras. Ensemen cun las instituziuns responsablas per las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er per las gruppas da tgira han ellas da l'autra vart da surpigliar – tenor l'art. 21c al. 3 LTM – ils custs da gestiun betg cuvrids.

Ils custs per prestaziuns da tgira che n'èn betg cuvrids tras l'AOTM e tras las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora ston vegnir surpigliads correspudentamain da las vischnancas. Per distgargiar las vischnancas ston exclusivamain las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora surpigliar da nov ils custs da reparaziun e da renovaziun en la dimensiun da maximalmain 20 francs per di da tgira.

Da nov fixescha la regenza mintga onn ils custs reconuschids per calcular las contribuziuns da las abitantas e dals abitants da las chasas da dimora sco er da las vischnancas; plinavant fixescha ella ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora per las suandantas categorias da prestaziun:

- custs da pensiun
- custs da reparaziun e da renovaziun
- custs d'assistenza
- custs da tgira

La basa per fixar ils custs reconuschids furman las datas dals custs e da las prestaziuns ch'èn d'inoltrar a l'uffizi da sanadad. Igl è necessari da fixar ils custs reconuschids tenor las singulas categorias da prestaziun, per ch'i possian vegnir determinads ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las retschavidras ed als retschaviders da prestaziuns sco er ils custs da tgira restants che ston vegnir surpigliads da las vischnancas.

Obligada da surpigliar ils custs da tgira restants è quella vischnanca, nua che l'abitanta e l'abitant respectiv aveva ses domicil civil, avant che entrar en la chasa da persunas attempadas e da tgira u en la gruppa da tgira.

Las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora han da sa participar als custs per prestaziuns da tgira en la dimensiun maximalmain pussaivla tenor la legislaziun federala (actualmain 21.60 francs per di da tgira). Questa participaziun è giustifitgabla, cunquai che las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora vegnan tut en tut distgargiads tras la nova regulaziun en cumparegliaziun cun la finanziaziun vertenta da la tgira (cf. la tabella 2). Tenor la nova finanziaziun da la tgira importan las taxas per las abitantas e per ils abitants da las chasas da dimora en media en ina chombra singula tranter 130 francs per di (nagin basegn da tgira) e 197 francs per di (grond basegn da tgira, stgalim SCRA 4c). En la media validada sur tut ils

stgalims da la dependenza da tgira importa la taxa che vegn adossada a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora, 163 francs per di da tgira brutto resp. 125 francs per di da tgira suenter la deducziun da las prestaziuns supplementaras. La media dals custs adossads a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora tenor la nova finanziaziun da la tgira correspunda a la media dals custs tenor la finanziaziun vertenta da la tgira (cf. la cifra 3.2). Auter è sulettamain che la differenza tranter la taxa per il stgalim il pli bass e la taxa per il stgalim il pli aut da la dependenza da tgira vegn reducida tras la nova finanziaziun da la tgira.

3.5 Tgira acuta e transitorica

En il rom da la planisaziun regiunala dal basegn han las regiuns da planisaziun da garantir che las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er las gruppas da tgira da la regiun da planisaziun hajan a disposiziun avunda plazzas per la tgira acuta e transitorica. Partind dal fatg che 1 pertschient da tut ils dis da tgira sto vegnir attribuì a la tgira acuta e transitorica, resulta per l'entir chantun in basegn da var 20 letgs per la tgira acuta e transitorica. Ils custs restants da la tgira acuta e transitorica vegnan finanziaads per 85 pertschient tras il chantun e per 15 pertschient tras las vischnancas.

En la tgira acuta e transitorica na dastgan vegnir adossads nagins custs da tgira a las retschavidras ed als retschaviders da prestaziuns. Percunter ston ellas ed els surpigliar ils custs da pensiun, ils custs da reparaziun e da renovaziun sco er ils custs d'assistenza en la medema dimensiun sco las autras abitantas ed ils auters abitants da las chasas da dimora.

3.6 Structuras da di e da notg

Tenor la legislaziun federala subvenziunescha l'AOTM er prestaziuns che vegnan furnidas en structuras da di u da notg. Las contribuziuns da l'AOTM valan per di u per notg e correspundan a las contribuziuns che vegnan pajadas a las chasas da tgira (art. 7a al. 4 OPM). Da las vischnancas resp. da las instituziuns responsablas per las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er per las gruppas da tgira vegni spetgà ch'ellas creeschian dapli purschidas parzialmain staziunaras, sco centers da di u letgs per pernottaziuns. En cumbinaziun cun las prestaziuns da la tgira ed assistenza a chasa pon uschia vegnir resguardads tant ils basegns dals umans che basegnan tgira u assistenza sco er ils basegns da las confamigliaras e dals confamigliars che als tgiran.

3.7 Reparaziun e renovaziun

La reparaziun e la renovaziun da las chasas da tgira existentas vegnan finanziaadas da nov unicamain tras las abitantas e tras ils abitants da questas chasas. Las vischnancas da las regiuns da planisaziun na ston surpigliar pli nagins custs da reparaziun e da renovaziun.

En il senn dal princip da la politica da sanadad "ambulant avant staziunar" vegn uschia dismiss il fatg existent che las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora vegnan favurissads en cumparegliaziun cun las clientas e cun ils clients da la tgira ed assistenza a chasa, perquai ch'ellas ed els na survegnan naginas contribuziuns dal maun public per lur custs d'abitar. Ils custs calculatorics da reparaziun e da renovaziun che las chasas da tgira dastgan adossar maximalmain a lur abitantas ed a lur abitants, importan da nov 20 francs per di da tgira. Ils custs supplementars da maximalmain 10 francs per di da tgira, che las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora ston surpigliar en cumparegliaziun cun la finanziaziun vertenta da la tgira (cf. l'art. 11 al. 2 da l'ordinaziun tar la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas), vegnan cumpensads cumplainmain tras la distgargia en il sector dals custs da tgira.

3.8 Consequenzas finanzialas

A norma da la calculaziun approximativa, fatga sin basa da las datas dals custs e da las prestaziuns 2008 da las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er da las gruppas da tgira che figureschan sin la glista da las chasas da tgira, resultan las suandantas caracteristicas per l'onn da cumparegliaziun 2010 tenor la nova finanziaziun da la tgira:

Basa: Datats dals custs e da las prestaziuns 2008 Calculaziuns da model da l'uffizi da sanadad dals 17 d'avust 2009 Tariffas da contribuziun da la NGF grischuna tenor il conclus dal cussegl grond dals 15 da zercladur 2009 Contribuziuns da l'AOTM tenor l'art. 7a al. 3 OPM (midada dals 24 da zercladur 2009)	prestaziuns da tgira	tgira acuta e transitorica	pensiun	reparaziun e renovaziun	assistenza	prestaziuns supplementaras	total	divergenza
Dis da tgira approximativs	845'459	8'540	853'999	853'999	853'999	853'999		
Custs reconuschids	65.1 100.0%	0.7 100.0%	84.5 100.0%	17.4 100.0%	23.6 100.0%	- -	191.3 100.0%	0.0 0.0%
Custs surpigliads da l'AOTM	37.7 57.9%	0.3 42.9%	0.0 0.0%	0.0 0.0%	0.0 0.0%	0.0 -	38.0 19.9%	- 5.2 -11.9%
Custs surpigliads da retschaviders/-dras da prestaziuns	13.6 20.9%	0.0 0.0%	84.5 100.0%	17.4 100.0%	23.6 100.0%	- 32.5 -	106.6 55.7%	- 2.2 -1.7%
Custs surpigliads da las vischnancas	13.8 21.2%	0.1 14.2%	0.0 0.0%	0.0 0.0%	0.0 0.0%	0.0 -	13.9 7.3%	+5.2 +58.9%
Custs surpigliads dal chantun	0.0 0.0%	0.3 42.9%	0.0 0.0%	0.0 0.0%	0.0 0.0%	32.5 -	32.8 17.1%	+2.2 +5.9%

Tabella 2: Prestaziuns approximativas, custs e purtaders dals custs da las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er da las gruppas da tgira tenor la nova finanziaziun da la tgira per l'onn da cumparegliaziun 2010 en milliuns francs per onn

+ chargia / - distgargia en cumparegliaziun cun la finanziaziun vertenta da la tgira

Sco che la tabella 2 mussa, sa reduceschan las contribuziuns da l'AOTM per 5.2 milliuns francs en cumparegliaziun cun la finanziaziun vertenta da la tgira (cf. la tabella 1).

Tras la finanziaziun dals custs da tgira restants (prestaziuns da tgira e prestaziuns da la tgira acuta e transitorica) vegnan las vischnancas engrevgiadas cun 13.9 milliuns francs per onn. Perquai che las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora han da surpigliar tut ils custs calculatorics da reparaziun e da renovaziun, vegnan las vischnancas distgargiadas en quest sector per 8.7 milliuns francs per onn. La grevezza totala efectiva da las vischnancas sa reducescha qua tras a 5.2 milliuns francs per onn. In'adattaziun da las contribuziuns da l'AOTM è pussaivla ils proxims onns tenor las disposiziuns transitoricas da la lescha federala dals 13 da zercladur 2008 davart la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira. Tenor questas disposiziuns transitoricas ha il cussegl federal da fixar per l'emprima giada las contribuziuns da l'AOTM per las prestaziuns da tgira uschia, ch'ellas correspundan a la summa da las indemnizaziuns per las prestaziuns da tgira ch'èn vegnidas furnidas l'onn avant l'entrada en vigur en moda ambulanta ed en las chasas da tgira. Sche questa regulaziun na po betg vegnir ademplida l'emprim onn suenter l'entrada en vigur da la midada da la lescha, ha il cussegl federal da far ils onns suandants las adattaziuns necessarias. Eventualmain sa reduciss u s'augmentass la chargia per las vischnancas en la dimensiun da las contribuziuns pli autas u pli bassas da l'AOTM.

Pervia da la participaziun maximala als custs da tgira ed en spezial perquai ch'ils imports da facultad libers da taglia vegnan auzads tar la fixaziun da las prestaziuns supplementaras, vegnan las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora distgargiads per 2.2 milliuns francs per onn en cumparegliaziun cun la finanziaziun vertenta da la tgira.

Il chantun vegn engrevgià cun 2.2 milliuns francs per onn, perquai ch'el sto gidar a finanziair ils custs restants da la tgira acuta e transitorica ed en spezial perquai ch'ils imports da facultad libers da taglia vegnan auzads tar las prestaziuns supplementaras (cf. la cifra 2.1).

4. Realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il sector da la tgira ed assistenza a chasa

4.1 Prescripziuns da la legislaziun federala

4.1.1 Prestaziuns da tgira

Tenor l'art. 7a al. 1 OPM (cf. l'aggiunta, cifra 9.1) surpiglia l'AOTM las suandantas prestaziuns che vegnan furnidas da tgirunzas e da tgirunzs sco er d'organisaziuns da la tgira da personas malsaunas e da l'agid a chasa:

- per prestaziuns tenor l'art. 7 al. 2 lit. a OPM 79.80 francs per ura

- per prestaziuns tenor l'art. 7 al. 2 lit. b OPM 65.40 francs per ura
- per prestaziuns tenor l'art. 7 al. 2 lit. c OPM 54.60 francs per ura

Dals custs da las prestaziuns da tgira betg cuvrids tras l'AOTM dastgan vegnir adossads a las clientas ed als clients maximalmain 20 pertschient da la contribuziun da tgira maximala che vegn fixada dal cussegl federal. A las clientas ed als clients dastgan pia vegnir adossads maximalmain 15.95 francs per ura imputabla (20% da 79.80 francs). Las clientas ed ils clients debiteschan la contribuziun mo, sch'ils custs da tgira n'èn betg cuvrids cumplainamain tras las contribuziuns fixadas en l'OPM.

4.1.2 Tgira acuta e transitorica

Tenor l'art. 25a al. 2 LAMal vegnan las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica indemnizadas tras l'AOTM e tras il chantun da domicil da la persuna assicurada durant maximalmain 2 emnas tenor las reglas da la finanziaziun dals ospitals. Qua tras na resultan nagins custs da tgira per las retschavidras e per ils retschaviders da prestaziuns en la tgira acuta e transitorica.

4.2 Situaziun actuala en il chantun Grischun

Las prestaziuns da tgira ambulantas tenor l'art. 7 OPM vegnan furnidas oz en il chantun Grischun en emprima lingia da 21 servetschs da la tgira ed assistenza a chasa ch'èn reconuschids da la regenza sco servetschs subvenziunabels sin basa da l'art. 7 al. 1 lit. e LTM. Las categorias da prestaziun subvenziunablas tenor l'art. 31a al. 2 LTM èn:

- prestaziuns da tgira
- prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza
- il servetsch da pasts

En lur champ d'actividad ed en lur territori han ils servetschs reconuschids l'incumbensa legala da furnir las prestaziuns numnadas qua survart conform als basegns, or d'in maun, a tut las clientas ed a tut ils clients che han il dretg da survegnir questas prestaziuns. Els han d'ademplir las premissas da permissiun e da qualidad ch'èn fixadas en la lescha da sanadad ed en l'ordinaziun tar la lescha da sanadad sco er d'inoltrar mintga onn a l'uffizi da sanadad las datas detagliadas dals custs e da las prestaziuns.

Questas datas dals custs e da las prestaziuns èn la basa per fixar annualmain las contribuziuns chantunalas da prestaziun sco er las tariffas maximalas che dastgan vegnir messas a quint a las clientas ed als clients. Per l'onn 2010 èsi previs d'adossar a las clientas ed als clients maximalmain 26 francs per ura imputabla tar las prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza sco er maximalmain 14.00 francs per past che vegn furnì a chasa.

Trais servetschs da la tgira ed assistenza a chasa sco er singulas tgirunzas e singuls tgirunzs cun actividad da gudogn independenta senza dretg da survegnir contribuziuns chantunalas

furneschon ultra da quai prestaziuns da tgira e per part er prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza. Il gener e la dimensiun da las prestaziuns da quests furniturs, che na survegnan naginas contribuziuns chantunalas e per regla er naginas contribuziuns communalas, n'èn registradas ni en la statistica da l'uffizi federal da statistica (UST) ni en las statisticas da l'uffizi da sanadad. La dimensiun da las prestaziuns che derivan da furniturs betg subvenziunabels dastgass sa mover oz en ina dimensiun modesta.

En las suandantas calculaziuns approximativas vegnan preschentads ils custs ch'ils differents purtaders dals custs ston surpigliar per il sector ambulanz tenor la finanziaziun vertenta da la tgira (tabella 3) e tenor la nova finanziaziun da la tgira (tabella 4). La cumparegliaziun vegn fatga per l'onn 2010, perquai che las tariffas maximalas per las clientas e per ils clients, las contribuziuns chantunalas da prestaziun sco er las contribuziuns da l'AOTM tenor la finanziaziun vertenta da la tgira èn d'ina vart enconuschantas per l'onn 2010. Da l'autra vart sa refereschon las contribuziuns da l'AOTM, ch'èn fixadas en l'OPM e che resultan tras la nova finanziaziun da la tgira, a la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira che duai – tenor il conclus dal cussegl federal – entrar en vigur il 1. da fanadur 2010.

A norma da la calculaziun approximativa, fatga sin basa da las datas dals custs e da las prestaziuns 2008 dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids, e resguardond las tariffas da contribuziun da la NGF grischuna, resultan las suandantas caracteristicas per l'onn da cumparegliaziun 2010 tenor la finanziaziun vertenta da la tgira:

Basa: Datas dals custs e da las prestaziuns 2008 Calculaziuns da model da l'uffizi da sanadad dals 17 d'avust 2009 Tariffas da contribuziun da la NGF grischuna tenor il conclus dal cussegl grond dals 15 da zercladur 2009 Calculaziun da las tariffas maximalas provisoricas e da las contribuziuns da prestaziun 2010 da l'uffizi da sanadad dals 20 d'avust 2009 Contribuziuns da l'AOTM 2010 tenor il contract tranter la federaziun grischuna da spitex e santé- suisse dals 13 d'october 2008	prestaziuns da tgira	tgira acuta e transitorica	prestaziuns da tegnaichasa e d'assistenza	servetsch da pasts	total
Uras imputablas approximativas resp. dumber da pasts	218'685	24'298	126'421	120'713	
Custs reconuschids	18.5	2.1	7.9	2.2	30.7
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Custs surpigliads da l'AOTM	11.6	1.3	0.0	0.0	12.9
	62.7%	61.9%	0.0%	0.0%	41.7%
Custs surpigliads da retschaviders/-dras da prestaziuns	0.0	0.0	3.3	1.7	5.0
	0.0%	0.0%	41.8%	77.3%	16.8%
Custs surpigliads da las vischnancas	1.0	0.1	0.7	0.1	1.9
	5.4%	4.8%	8.8%	4.5%	6.2%
Custs surpigliads dal chantun	5.9	0.7	3.9	0.4	10.9
	31.9%	33.3%	49.4%	18.2%	35.3%

Tabella 3: Prestaziuns approximativas, custs e purtaders dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids tenor la finanziaziun vertenta da la tgira per l'onn da cumparegliaziun 2010 en milliuns francs per onn

En la finanziaziun vertenta da la tgira na vegni betg differenzià tranter prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista e prestaziuns da la tgira acuta e transitorica. Per la calculaziun da model vegni partì dal fatg che 10 pertschient da tut las prestaziuns da tgira (incl. prestaziuns da la tgira acuta e transitorica) stoppian vegnir attribuids a la tgira acuta e transitorica.

Bundant 60 pertschient dals custs da tgira resp. var 11.6 milliuns francs per onn vegnan surpigliads da l'AOTM tenor la finanziaziun vertenta da la tgira.

Ultra dals custs che ston vegnir surpigliads tenor l'art. 64 LAMal (franschisa e resalva persunala) na resultan per las clientas e per ils clients nagins auters custs per prestaziuns da tgira. Tar las prestaziuns da tegnaichasa e d'assistenza resp. tar il servetsch da pasts surpiglian las clientas ed ils clients – tenor la regulaziun prevista per l'onn 2010 – var 42 pertschient dals custs (correspunda a 3.3 milliuns francs per onn) resp. 77 pertschient dals custs (correspunda ad 1.7 milliuns francs per onn).

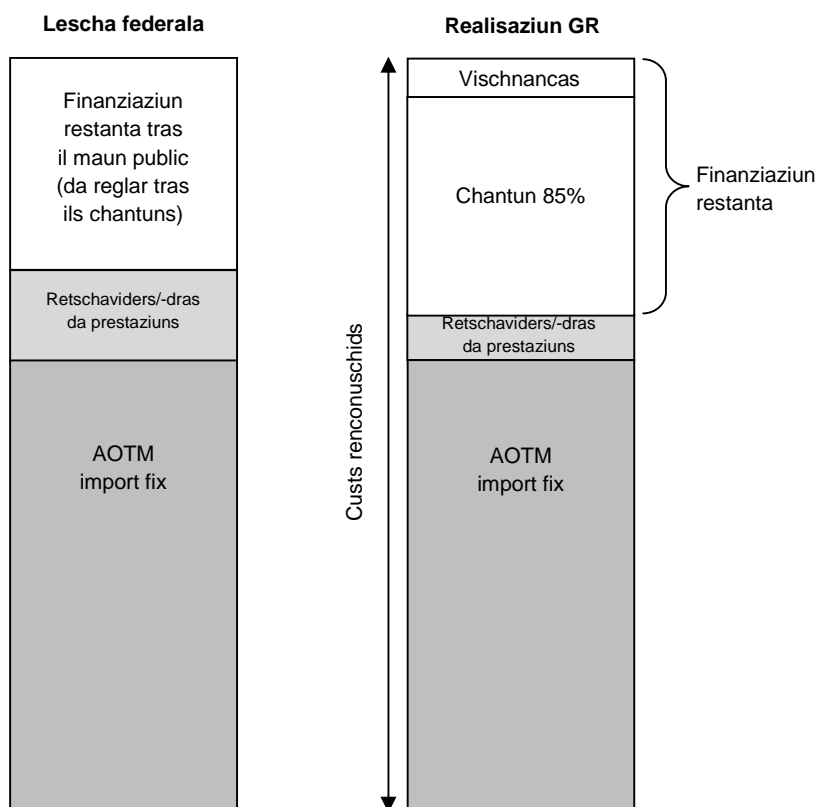
Il chantun sustegna ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids cun totalmain 10.9 milliuns francs, las vischnancas cun totalmain 1.9 milliuns francs.

4.3 Caracteristicas da la realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il sector ambulants

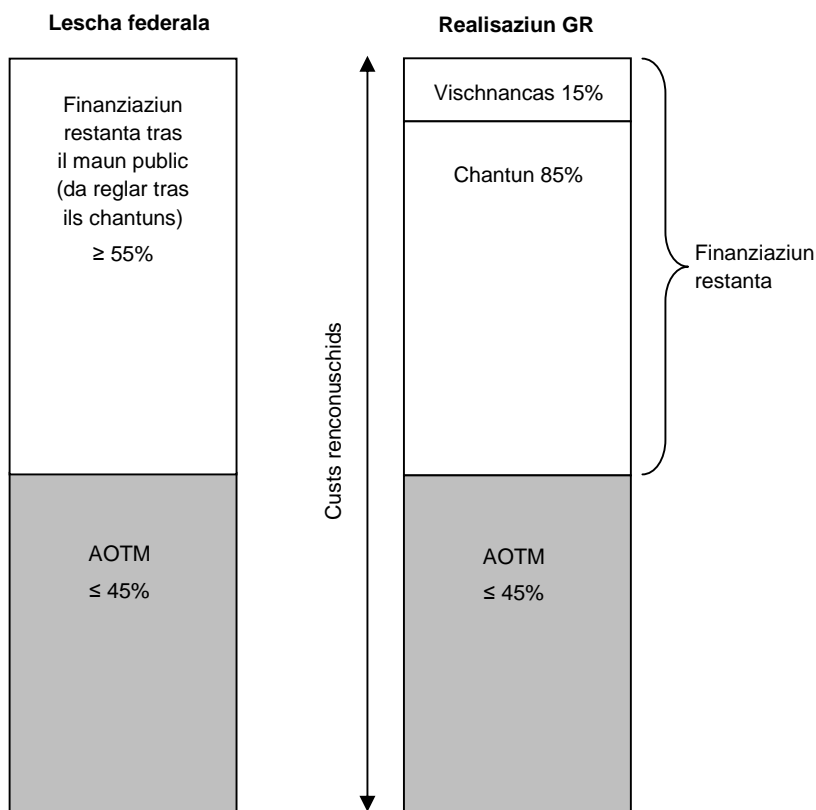
La reordinaziun da la finanziaziun da la tgira che duai vegnir realisada en il chantun Grischun ha las suandantas caracteristicas en il sector ambulants:

- nova categoria da prestaziun subvenziunabla "tgira acuta e transitorica"
- tut ils servetschs da la tgira ed assistencha a chasa reconuschids èn obligads da furnir en lur champ d'activitad – en cas da basegn – prestaziuns da la tgira acuta e transitorica
- las clientas ed ils clients han da sa participar als custs da las prestaziuns da tgira a 50 per tschient da la dimensiun maximalmain pussaivla tenor la legislaziun federala
- ils custs restants da las prestaziuns da tgira sco er da las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica vegnan surpigliads dal chantun e da las vischnancas tenor las tariffas da contribuziun en il sector da la sanadad, armonisadas en il rom da la NGF grischuna (chantun 85%, vischnancas 15%)
- il chantun e las vischnancas sa participeschan tant als custs da las prestaziuns da tegnair-chasa e d'assistencha che vegnan furnidas dals servetschs da la tgira ed assistencha a chasa reconuschids sco er als custs dal servetsch da pasts tenor las tariffas da contribuziun en il sector da la sanadad, armonisadas en il rom da la NGF grischuna (chantun 85%, vischnancas 15%)

Reordinaziun da la finanziaziun da las prestaziuns da tgira ambulantas en il Grischun

Finanziaziun da la tgira acuta e transitorica ambulanta en il Grischun

4.4 Servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids

Per ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids, che survegnan gia oz contribuziuns chantunalas e communalas per las prestaziuns furnidas subvenziunablas, vegnan applitgads er vinavant il sistem da finanziaziun vertent tenor las prestaziuns sco er la procedura vertenta per fixar las contribuziuns chantunalas da prestaziun.

Prestaziuns da la tgira acuta e transitorica, ch'eran cuntegnidas fin ussa en la categoria da prestaziun "prestaziuns da tgira" tenor l'art. 31a al. 2 lit. a, ston vegnir registradas ed indemnisadas da nov en in'atgna categoria da prestaziun pervia da la finanziaziun differenta.

Per servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids dal chantun sco servetschs subvenziunabels vegnan correspudentamain fixadas da nov – en l'art. 31b al. 1 LTM – quatter categorias da prestaziun subvenziunablas:

- prestaziuns da tgira
- prestaziuns da la tgira acuta e transitorica
- prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza
- il servetsch da pasts

Conform al princip da la politica da sanadad "ambulant avant staziunar" vegn la participaziun da las clientas e dals clients als custs da las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista limitada a

50 pertschient da la dimensiun maximalmain pussaivla tenor la legislaziun federala (actualmain 8 francs per ura imputabla). Da l'otra vart limitescha la regenza er vinavant ils custs ch'ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa renconuschids dastgan metter a quint a las clientas ed als clients per las prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza sco er per il servetsch da pasts.

La procedura actuala per fixar las contribuziuns chantunalas da prestaziun po vegnir applitgada er per la nova categoria da prestaziun "tgira acuta e transitorica", analogamain a las autras prestaziuns subvenziunablas.

Per tut las categorias da prestaziun subvenziunablas importa la contribuziun dal chantun – per categoria da prestaziun – 85 pertschient dals custs renconuschids che n'èn betg cuvrids tras las contribuziuns da l'AOTM e tras las tariffas che dastgan vegnir adossadas maximalmain a las clientas ed als clients, en cas che las prestaziuns vegnan furnidas en moda economica.

Las contribuziuns da las vischnancas vegnan fixadas sco fin ussa en las convegnas individualas da prestaziun tranter las vischnancas ed ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa per las differentas categorias da prestaziun subvenziunablas.

4.5 Servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg renconuschids sco er tgirunzas e tgirunzs

Servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg renconuschids sco er tgirunzas e tgirunzs èn admess sco furniturs da prestaziuns tenor la legislaziun federala, sut la premissa ch'ellas ed els hajan ina permissiun chantunala da manaschi resp. ina permissiun chantunala per pratitgar la professiun. Cuntrari als servetschs da la tgira ed assistenza a chasa ch'èn renconuschids da la regenza sco servetschs subvenziunabels na ston ellas ed els betg furnir las prestaziuns en tut lur territori a tut las clientas ed a tut ils clients che han il dretg da survegnir questas prestaziuns.

Furniturs da prestaziuns privatas ston inoltrar mintga onn a l'uffizi da sanadad datas differenziadas dals custs e da las prestaziuns, sch'els vulan survegnir contribuziuns dal maun public per financiar ils custs restants da las prestaziuns da tgira. Analogamain als servetschs subvenziunabels vegnan ils custs da tgira renconuschids fixads sin basa dal fatg, sche las prestaziuns vegnan furnidas en moda economica. Suenter la deducziun da las contribuziuns da l'AOTM e dals custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las clientas ed als clients resultan ils custs betg cuvrids. Quels vegnan surpigliads dal chantun e da las vischnancas tenor la clav da finanziaziun che vala per ils servetschs renconuschids. Ins po partir dal fatg ch'ils custs da tgira renconuschids vegnian ad esser 20 fin 30 pertschient pli bass tar ils furniturs da prestaziuns privatas che tar ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa renconuschids. Per l'ina na furneschan quests furniturs privats betg lur prestaziuns en regiuns periferas cun lungs viadis fin tar las clientas e tar ils clients. Da l'otra vart n'èn els betg obligads da furnir lur

prestaziuns a tut las clientas ed a tut ils clients che han il dretg da survegnir questas prestaziuns, pia er betg a cas chars e difficils. Plinavant na resultan – cunzunt tar las tgirunzas e tar ils tgirunzs – strusch custs fixes e custs d'infrastructura.

La limita da la participaziun da las clientas e dals clients als custs da las prestaziuns da tgira, ch'è fixada a 50 pertschient da la dimensiun maximalmain pussaivla tenor la legislaziun federala, vala er per clientas e per clients che fan diever da prestaziuns dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg renconuschids sco er da prestaziuns da tgirunzas e da tgirunzs.

4.6 Consequenzas finanzialas

A norma da la calculaziun approximativa, fatga sin basa da las datas dals custs e da las prestaziuns 2008 dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa renconuschids, e resguardond las tariffas da contribuziun da la NGF grischuna, resultan las suandantas characteristics per l'onn da cumparegliaziun 2010 tenor la nova finanziaziun da la tgira:

Basa: Datas dals custs e da las prestaziuns 2008 Calculaziun da model da l'uffizi da sanadad dals 17 d'avust 2009 Tariffas da contribuziun da la NGF grischuna tenor il conclus dal cussegl grond dals 15 da zercladur 2009 Calculaziun da las tariffas maximalas provisoricas e da las contribuziuns da prestaziun 2010 da l'uffizi da sanadad dals 20 d'avust 2009 Contribuziuns da l'AOTM tenor l'art. 7a al. 1 OPM (midada dals 24 da zercladur 2009)	prestaziuns da tgira	tgira acuta e transitorica	prestaziuns da tegna chasa e d'assistenza	servetsch da pasts	total	divergenza en cumparegliaziun cun il sistem vertent
Uras imputablas approximativas resp. dumber da pasts	218'685	24'298	126'421	120'713		
Custs renconuschids	18.5 100.0%	2.1 100.0%	7.9 100.0%	2.2 100.0%	30.7 100.0%	0.0 0.0%
Custs surpigliads da l'AOTM	12.6 68.1%	0.9 42.9%	0.0 0.0%	0.0 0.0%	13.5 44.0%	+ 0.6 + 4.7%
Custs surpigliads da retschaviders/ dras da prestaziuns	1.7 9.2%	0.0 0.0%	3.3 41.8%	1.7 77.3%	6.7 21.8%	+ 1.7 + 34.0%
Custs surpigliads da las vischnancas	0.6 3.2%	0.2 9.5%	0.7 8.8%	0.1 4.5%	1.6 5.2%	- 0.3 - 15.8%
Custs surpigliads dal chantun	3.6 19.5%	1.0 47.6%	3.9 49.4%	0.4 18.2%	8.9 29.0%	- 2.0 - 18.3%

Tabella 4: Prestaziuns approximativas, custs e purtaders dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa renconuschids tenor la nova finanziaziun da la tgira per l'onn da cumparegliaziun 2010 en milliuns francs per onn

+ chargia / - distgargia en cumparegliaziun cun il sistem vertent

Sco che la tabella 4 mussa, èn las contribuziuns da l'AOTM per l'onn 2010 per var 0.6 milliuns francs per onn pli autas en cumparegliaziun cun la finanziaziun vertenta da la tgira (cf. la tabella

3). Las clientas ed ils clients vegnan engrevgiads cun 1.7 milliuns francs per onn en cumparegliaziun cun il sistem vertent, perquai ch'ellas ed els ston sa participar als custs da las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista. Partind dal fatg che 4'639 clientas e clients han retratg prestaziuns dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids durant l'onn da gestiun 2008, vegnan adossads en media a mintgina dad ellas ed a mintgin dad els – en cumparegliaziun cun la finanziaziun vertenta da la tgira – 366 francs dapli per onn per las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista. Il chantun e las vischnancas vegnan distgargiads correspudentamain.

Betg cuntegnida en questa tabella n'è la distgargia finanziaria da las clientas e dals clients che han il dretg da survegnir prestaziuns supplementaras resp. la chargia finanziaria per il chantun, perquai ch'ils imports da facultad libers da taglia vegnan auzads per personas che vivan a chasa (cf. la cifra 2.1). Sin basa da las datas disponiblas pon questas consequenzas financialas tut en tut mo vegnir stimadas. Correspudentamain èn ellas resguardadas en la bilantscha generala sut la cifra 5.1.

Betg resguardadas en questa calculaziun approximativa n'èn eventualas contribuziuns da las vischnancas per prestaziuns da tgira che vegnan furnidas dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er da tgirunzas e da tgirunzs. Quai, perquai ch'i mancan datas differenziadas dals custs e da las prestaziuns. Partind dal fatg ch'ils furniturs da prestaziuns betg reconuschids furneschan 10 pertschient da las prestaziuns da tgira dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids e ch'ils custs da tgira reconuschids èn 20 pertschient pli bass che tar ils servetschs reconuschids, vegnan il chantun e las vischnancas engrevgiads cun var 57'000 francs resp. cun var 10'000 francs dapli per onn tras las contribuziuns als servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er a las tgirunzas ed als tgirunzs.

5. Consequenzas da la realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira

5.1 Bilantscha finanziaria generala

En la suandanta tabella vegnan resumadas las consequenzas financialas da la realisaziun da la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun tenor la concepziun qua survart. Ultra da las consequenzas financialas per la tgira ed assistenza a chasa e per las chasas da tgira resguarda la bilantscha generala er las consequenzas financialas en il sector da las prestaziuns supplementaras per personas che vivan a chasa.

Sectur \ Purtader dals custs	AOTM	Retschaviders/-dras da prestaziuns	Vischnancas	Chantun
Chasas da tgira	- 5.2	- 0.3	+ 5.2	+ 0.3
Tgira ed assistenza a chasa	+ 0.6	+ 1.7	- 0.3	- 2.0
Prestaziuns supplementaras per persunas che vivan en ina chasa da tgira	-	- 1.9	-	+ 1.9
Prestaziuns supplementaras per persunas che vivan a chasa	-	- 1.4	-	+ 1.4
Total	- 4.6	- 1.9	+ 4.9	+ 1.6

Tabella 5: Bilantscha generala da las consequenzas finanzialas per ils differents purtaders dals custs tras la realisaziun da la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun en milliuns francs per onn

+ chargia / - distgargia en cumparegliaziun cun il sistem vertent

5.2 Assicuranzas da malsauns

Tras la realisaziun da la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun vegn l'AOTM distgargiada per 4.6 milliuns francs per onn en cumparegliaziun cun la finanziaziun vertenta da la tgira.

5.3 Retschavidras e retschaviders da prestaziuns

En spezial perquai ch'ils imports da facultad libers da taglia vegnan auzads tar las prestaziuns supplementaras, vegnan las retschavidras ed ils retschaviders da prestaziuns distgargiads per 1.9 milliuns francs. Da quai profiteschan – sin basa d'ina evaluaziun detagliada da l'institut d'assicuranza sociala dal Grischun – d'ina vart var 1'500 persunas che han gia il dretg da survegnir prestaziuns supplementaras. Plinavant vegni stimà che var 150 novas persunas obtegnessan il dretg da survegnir prestaziuns supplementaras, perquai ch'ils imports da facultad libers da taglia vegnan auzads. Questas 150 persunas supplementaras èn vegnidadas resguardadas en las calculaziuns cun ina media da prestaziuns supplementaras annualas da mintgamai 12'500 francs. Ellas augmentan per var 3 pertschient il total da persunas che han oz il dretg da survegnir prestaziuns supplementaras.

Cunquai che l'AOTM vegn distgargiada, na s'augmentan las premias da las cassas da malsauns correspondentamain betg uschè ferm. Da quai profiteschan las persunas assicuradas.

La facturaziun da las prestaziuns vegn structurada tenor categoria da prestaziun. Quai porscha trasparenza a las retschavidras ed als retschaviders da prestaziuns. Quai permetta p.ex. a las confamigliaras ed als confamigliars da confinanziar ina part da las prestaziuns d'assistenza per reducir il quint da la chasa da dimora. En il sectur ambulat dastgassi dar in augment dal dumber da furniturs da prestaziuns ambulantas ed uschia er da pussaivladads da tscherna per

las clientas e per ils clients, cunquai ch'il dretg da survegnir contribuziuns per prestaziuns da tgira vegn extendì sin servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er sin tgirunzas e sin tgirunzs.

5.4 Furniturs da prestaziuns

L'adattaziun dals systems, ch'è necessaria per ina registraziun differenziada da las datas dals custs e da las prestaziuns sco er per la facturaziun, dastgass chaschunar – almain al cumenzament – dapli lavur e dapli custs.

5.5 Vischnancas

Tras quai che las vischnancas ston surpigliar da nov ils custs da tgira restants en il sector da las chasas da personas attempadas e da tgira sco er da las gruppas da tgira, vegnan ellas engrevgiadas cun var 4.9 milliuns francs per onn. Sche las contribuziuns da l'AOTM vegnissan auzadas u reducidas ils proxims onns en vista a la realisaziun da la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira, che duai avair lieu tenor las disposiziuns transitoricas tar la midada da la LAMal dals 13 da zercladur 2008 senza chaschunar custs supplementars, sa reduciss u s'augmentass la chargia da las vischnancas correspudentamain.

Perquai che las vischnancas èn obligadas da surpigliar ils custs da tgira restants, stoi vegnir fatg quint cun custs supplementars minimals en il sector administrativ.

5.6 Chantun

En consequenza da las prestaziuns supplementaras pli autas vegn il chantun engrevgià cun totalmain 1.6 milliuns francs per onn.

Tras quai che las premias da las cassas da malsauns na s'augmentan correspudentamain betg uschè ferm pervia da la distgargia da l'AOTM, vegn il chantun distgargià tar las reducziuns individualas da las premias.

La realisaziun da la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun chaschuna blera lavur. En il sector staziunar resultan correspudentamain dapli custs, perquai ch'ils custs da pensiun, da reparaziun e da renovaziun sco er d'assistenza e da tgira reconuschids vegnan fixads en moda differenziada, quai che n'era betg il cas tar la finanziaziun vertenta da la tgira. Tras l'introducziun da la nova categoria da prestaziun "tgira acuta e transitorica" sco er tras l'extensiuon dal dretg da survegnir contribuziuns sin servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er sin tgirunzas e sin tgirunzs resulta en il sector ambulat bier dapli lavur tar il controlling. En cumparegliaziun cun oz ston vegnir analisadas supplementarmain las datas dals custs e da las prestaziuns che vegnan inoltradas mintga onn dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er da las tgirunzas e dals tgirunzs; ultra da quai ston vegnir fixads en moda differenziada ils custs

renconuschids e pajadas las contribuziuns chantunales da prestaziun. Per realisar la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun èsi necessari da stgaffir dapli resursas persunalas tar l'uffizi da sanadad, e quai en la dimensiun da totalmain 100 pertschients da plazzas.

6. Necessitad da reveder parzialmain la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas

Tras la realisaziun da la lescha federala davart la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira tenor las concepziuns mussadas en ils chapitels 3 fin 5, sto vegnir adattada la lescha chantunala per promover la tgira da persunas malsaunas.

7. Explicaziuns tar il sboz per ina revisiun parziala da la lescha per promover la tgira da persunas malsaunas

Art. 2 marginala

Tras la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira han er tgirunzas e tgirunzs cun activitad da gudogn independenta il dretg da survegnir contribuziuns chantunales en il rom da la finanziaziun dals custs da tgira restants. La noziun "instituziuns" en la marginala vertenta sto pia vegnir remplazzada tras la noziun cumplexsiva "furniturs da prestaziuns".

Art. 3 al. 1 lit. c, d ed e

Conform a la realisaziun da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira tenor ils chapitels 3 e 4 conceda il chantun da nov contribuziuns a las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica en il sector staziunar. En il sector ambulat conceda il chantun da nov contribuziuns a las prestaziuns da tgira sco er a las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica che vegnan furnidas da servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg renconuschids sco er da tgirunzas e da tgirunzs. La glista dals furniturs da prestaziuns che vegnan sustegnids dal chantun sto pia vegnir cumplettada. A medem temp sto la marginala vegnir cumplettada cun las tgirunzas e cun ils tgirunzs.

Art. 3 al. 2

Il nov al. 2 correspunda a l'art. 7 al. 2 lit. a vertent.

Art. 3 al. 3

Il nov al. 3 correspunda a l'al. 2 vertent. Sulettamain la noziun "instituziuns" vegn remplazzada tras la noziun cumplexsiva "furniturs da prestaziuns".

Art. 3 al. 4

Tras la publicaziun da datas characteristics dals furniturs da prestaziuns che vegnan sustegnids dal chantun vegni procurà per trasparenza; a medem temp vegnan promovidas la qualidad e la rentabilitad. L'uffizi da sanadad cumpilescha gia dapi intgins onns datas characteristics sin basa da las datas dals custs e da las prestaziuns che vegnan inoltradas dals differents furniturs da prestaziuns. Questas datas characteristics publichescha l'uffizi da sanadad sin sia pagina d'internet. Il nov al. 4 correspunda a la pratica usitada.

Art. 7

L'art. 7 al. 1 vertent correspunda al nov art. 3 al. 1. L'art. 7 al. 2 vertent vegn transferì en il nov art. 3 al. 2. Perquai po l'art. 7 vegnir aboli.

Art. 9 al. 1

Tras l'aboliziun da l'art. 7 daventa il renviament da la lit. a a l'art. 7 al. 1 obsolet. Ina instituziun da la tgira ed assistenza da pazientas e da pazients stabels sco er da personas attempadas ha il dretg da survegnir contribuziuns communalas en il rom da la LTM, sch'ella figurescha – tenor la lit. b – sin la glista da las chasas da tgira.

Art. 9 al. 3

En il rom da la NGF grischuna è la cussegliaziun per mammas e per babs vegnida declerada sco incumbensa unica dal chantun (detretschament en direcziun dal chantun). Correspudenta-main n'han las vischnancas betg da pajar contribuziuns als servetschs da la cussegliaziun per mammas e per babs ed er betg da s'organisar per quest intent en moda curvegna. La cussegliaziun per mammas e per babs sto vegnir stritgada or da l'al. 3.

Art. 17

Quest nov artitgel regla la cumpetenza chantunala per fixar – tenor l'art. 49a al. 2 LAMal – per mintga onn chalendar, e quai il pli tard 9 mais avant ses cumenzament, la part ch'il maun public sto pajar vi da las indemnisaziuns ch'èn vegnidas concludidas tranter las assicuranzas da mal-sauns ed ils ospitals. Per motivs d'execuziun sto la cumpetenza vegnir surdada a la regenza.

Art. 21b al. 1

Il dretg da survegnir contribuziuns da l'AOTM e dal maun public per finanziar ils custs restants da las prestaziuns da tgira sco er da las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica han tut las chasas da personas attempadas e da tgira sco er gruppas da tgira che figureschan sin la glista chantunala da las chasas da tgira. Cuntrari a la disposiziun vertenta, tenor la quala las tariffas maximalas vegnan prescrittas mo per las purschidas subvenziunadas dal chantun, fixescha la regenza – per tut las instituziuns che figureschan sin la glista da las chasas da tgira – ils custs

renconuschids sco er ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora.

Da nov vegnan ils custs renconuschids sco er ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora, fixads tras la regenza tenor categorias da prestaziun. Per pudair determinar ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora sco er ils custs restants da la tgira da lunga durada sco er da la tgira acuta e transitorica che ston vegnir finanziads tras il maun public, èsi necessari da fixar ils custs renconuschids en moda differenziada. Tenor la finanziaziun vertenta da la tgira na vegnan las tariffas maximalas per las abitantas e per ils abitants da las chasas da dimora betg differenziadas tenor secturs da prestaziun, cun excepziun dals custs da reparaziun e da renovaziun. Ils furniturs da prestaziuns han da estructurar correspondentamain las datas da lur custs e da lur prestaziuns sco er ils quints ch'els tramettan a las retschavidras ed als retschaviders da prestaziuns.

Art. 21b al. 2

La basa per fixar ils custs renconuschids ed ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora èn ils custs effectivs da las chasas da dimora che lavuran en moda economica, ils quals vegnan cumprovads en la calculaziun dals custs e da las prestaziuns. Questa calculaziun vegn fatga tenor l'ordinaziun davart la calculaziun dals custs e la registraziun da las prestaziuns tras ils ospitals, tras las chasas da parturir e tras las chasas da tgira en l'assicuranza da malsauns (OCPre; CS 832.104).

Tras la realisaziun da la reordinaziun federala da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun ston las abitantas ed ils abitants da las chasas da dimora surpigliar da nov tut ils custs calculatorics da reparaziun e da renovaziun renconuschids, betg mo 50 pertschient sco fin ussa. La disposiziun davart la part dals custs da reparaziun e da renovaziun, che sto vegnir re-sguardada per fixar las tariffas maximalas che vegnan adossadas a las abitantas ed als abitants da las chasas da dimora, n'è pia betg pli necessaria.

Art. 21b al. 3

Tras quai che las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er las gruppas da tgira vegnan obligadas da metter a quint a lur abitantas ed a lur abitants ils custs da tgira maximalmain pussaivels, duain ils custs restants ch'èn da surpigliar da las vischnancas vegnir restrenschilds al minimum admissibel.

Art. 21c al. 3

Tras la NGF grischuna ha l'art. 19 survegnì in nov al. 1. Il renviament da la disposiziun qua avant maun sa referescha mo a l'art. 19 al. 2. La disposiziun sto pia vegnir adattada correspondentamain.

Art. 21f al. 1

Quest artitgel regla la finanziaziun dals custs restants da las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista. Per che la vischnanca da staziunament d'ina instituziun na stoppia betg financiar ils custs da tgira restants da talas abitantas e da tals abitants che avevan lur domicil civil en in'otra vischnanca, avant che entrar en l'instituziun, vegn obligada quella vischnanca da surpigliar ils custs restants, en la quala la retschavidra u il retschavider da prestaziuns aveva ses domicil civil avant che entrar en questa instituziun.

Art. 21f al. 2

Tenor questa disposiziun ha la vischnanca da domicil civil, che sto pajar per abitantas e per abitants che vivan en ina instituziun extrachantunala, da financiar maximalmain ils custs restants da las prestaziuns da tgira che fissan resultads er entaifer il chantun. Uschia vegni evità che la vischnanca da domicil pertutgada sto surpigliar dapli custs che quai ch'ella stuess financiar, sche las abitantas ed ils abitants vivessan en ina chasa da dimora grischuna.

Art. 21g al. 1

Analogamain als ospitals sto la regenza vegnir designada sco istanza chantunala competententa per fixar – tenor l'art. 49a al. 2 LAMal – la part ch'il maun public sto pajar vi da las indemnizaziuns ch'èn vegnidas concluidas tranter las assicuranzas da malsauns ed ils ospitals per la tgira acuta e transitorica staziunara.

La cumpetenzza da las vischnancas per surpigliar la part communal sa drizza tenor la regulaziun da l'art. 21f.

Art. 21g al. 2

Ils custs da la tgira acuta e transitorica che n'èn betg cuvids tras l'AOTM vegnan repartids tranter il chantun e las vischnancas tenor la clav da finanziaziun che vala per la finanziaziun dals ospitals. La tariffa da contribuziun dal chantun e da las vischnancas importa correspondentamain 85 resp. 15 pertschient.

La cumpetenzza da las vischnancas per surpigliar la part communal sa drizza tenor la regulaziun da l'art. 21f.

Art. 27 al. 1

Tenor la pratica usitada controllescha l'uffizi da sanadad las datas dals custs e da las prestaziuns sco er ils criteris da qualidad e da rentabilitad. El fixescha er la contribuziun chantunala. En questa disposiziun sto perquai vegnir menziunà l'uffizi cumpetent empè da la controlla da finanzas e dals organs dal departament da sanadad.

Art. 31 al. 3

Cf. las explicaziuns tar l'art. 21g al. 1.

Art. 31a al. 1 fin 3

Per ils furniturs da prestaziuns admess en il sector ambulat fixescha la regenza mintga onn – sco en il sector staziunar – ils custs renconuschids per las prestaziuns da tgira duvradas a lunga vista sco er per las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica (al. 1).

Plinavant vegnan fixads ils custs renconuschids per ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa renconuschids sco er ils custs che dastgan vegnir adossads maximalmain a las clientas ed als clients per las prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza resp. per il servetsch da pasts (al. 2).

L'al. 3 ha l'intent da restrenscher ad in minimum ils custs restants ch'èn da surpigliar da las vischnancas.

Art. 31b al. 1

L'art. 31 b regla las contribuziuns ch'il chantun e las vischnancas concedan als servetschs da la tgira ed assistenza a chasa renconuschids.

En cumparegliaziun cun la disposiziun vertenta da l'art. 31a al. 2 vegnan las prestaziuns subvenziunablas cumplettadas cun las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica.

Art. 31b al. 2

Areguard il cuntegn correspunda quest alinea a la disposiziun vertenta da l'art. 31a al. 3. En il senn d'ina utilisaziun adequata ed unitara da las noziuns dovri tschertas adattaziuns. La noziun "tariffas maximalas" vegn remplazzada tras "participaziun maximala als custs tras ils clients".

Art. 31b al. 3 fin 5

Quests alineas correspundan a las disposiziuns vertentas da l'art. 31a al. 4 fin 6.

Art. 31b al. 6

Cf. las explicaziuns tar l'art. 21c al. 3.

Art. 31c al. 1

Da nov han er servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er tgirunzas e tgirunzs il dretg da survegnir contribuziuns dal maun public per ils custs da la tgira da lunga durada sco er da la tgira acuta e transitorica.

Art. 31c al. 2 e 3

La tariffa chantunala da contribuziun e – conform al senn – il proceder per fixar las contribuziuns tenor las prestaziuns valan er per ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er per las tgirunzas e per ils tgirunzs.

Tut ils furniturs da prestaziuns ston inoltrar datas dals custs e da las prestaziuns tenor las prescripziuns dal chantun, sch'els vulan survegnir contribuziuns dal maun public. Sch'ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er las tgirunzas ed ils tgirunzs n'inoltreschan betg ina cumprova sufficiente dals custs, vegnan fixads lur custs reconuschids sin basa da las valurs da referenza disponiblas dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids e resguardond che lur custs fixes e lur custs d'infrastructura èn pli bass che quels dals servetschs reconuschids.

Art. 31c al. 4

Sche servetschs da la tgira ed assistenza a chasa betg reconuschids sco er tgirunzas e tgirunzs furneschan prestaziuns da tgira u prestaziuns da la tgira acuta e transitorica, e sch'ils custs restants reconuschids na vegnan betg surpigliads tras auters purtaders dals custs, èsi chausa da las vischnancas da domicil da las clientas e dals clients respectivs da finanziar quests custs.

Art. 31d al. 1 e 2

Areguard il cuntegn correspundan questas disposiziuns a l'art. 31d al. 2 e 3 vertent. Empè dal renviament ed en il senn d'ina meglra legibladad vegnan las categorias da prestaziun decisivas enumeradas en la disposiziun.

Art. 31d al. 3

L'al. 3 regla la cumpetenzza resp. l'obligaziun dals servetschs da la tgira ed assistenza a chasa reconuschids da furnir lur prestaziuns a las personas che han il dretg da survegnir questas prestaziuns. Cumpetent è il servetsch reconuschì dal territori, nua che la persona che basegna tgira u assistenza ha ses domicil civil resp. sia dimora actuala.

Art. 31f lit. d

Pervia da l'utilisaziun unitara da las noziuns en la lescha sto la noziun "tariffas maximalas" vegnir remplazzada tras "participaziuns als custs".

Art. 47

Art. 28b al. 3 da la lescha da sanadad

Pervia da l'utilisaziun unitara da las noziuns en la lescha sto la noziun "tariffas maximalas" vegnir remplazzada tras "participaziun maximala als custs tras ils abitants".

Art. 4 LPS

Pervia da las midadas previstas en la LTM e pervia da las midadas da la finanziaziun da las instituziuns per l'integrasiun da persunas cun impediments tenor la lescha davart la promoziun da persunas cun impediments (DG 440.000), fatgas en la lescha generala davart la NGF tranter la confederaziun ed il chantun, sto l'art. 4 LPS vegnir adattà correspondentamain.

8. Entrada en vigur da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun

En la sessiun da stad 2008 han las chombras federalas deliberà la lescha federala davart la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira. Quella prevesa midadas en la lescha federala davart l'assicuranza da malsauns (LAMal), en la lescha federala davart l'assicuranza per vegls e survivents (LAVS) sco er en la lescha federala davart las prestaziuns supplementaras tar l'assicuranza per vegls, survivents ed invaliditad (LPS). Ils 24 da zercladur 2009 ha il cussegl federal concludì las ordinaziuns executivas necessarias. Malgrà pliras intervenziuns da vart da las conferenzas da las directuras e dals directurs chantunals da sanadad (CDS), dals affars socials (CDAS) e da finanzas (CDF) ha il cussegl federal concludì da metter en vigur la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira gia per il 1. da fanadur 2010. Sin quai han la CDS, la CDAS e la CDF scrit ils 3 da fanadur 2009 ina brev al cussegl federal cun il giavisch da spustar l'entrada en vigur sin il 1. da schaner 2011. Per sustegnair las conferenzas da las directuras e dals directurs chantunals ha la conferenza da las regenzas chantunals (CdC) concludì – a chaschun da sia radunanza plenara dals 26 da zercladur 2009 – da sa procurar sin via circulara ina posiziun consolidada davart la dumonda, sch'il cussegl federal duaja vegnir supplitgà da revegnir a sia decisiun e da spustar l'entrada en vigur sin il 1. da schaner 2011. Sin basa da la posiziun positiva da tut las regenzas chantunals ha la giunta directiva da la CdC – a chaschun da sia sesida dals 28 d'avust 2009 – supplitgà il cussegl federal da spustar l'entrada en vigur da la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira sin il 1. da schaner 2011.

En sia resposta dals 2 da settember 2009 ha il cussegl federal respundì ch'el na vesia nagins motifs per revegnir a sia decisiun.

En il rom da sia resposta positiva dals 11 d'avust 2009 a la CdC ha la regenza grischuna explitgà che la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun vegnia

exequida pir per il 1. da schaner 2011, er sch'il cussegl federal insistia da metter en vigur la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira per il 1. da fanadur 2010. La procedura da legislaziun, ch'è necessaria per realisar la reordinaziun da la finanziaziun da la tgira en il chantun Grischun, na sa laschia numnadamain betg realisar entaifer il termin fixà dal cussegl federal.

Tenor l'urari dal departament dura la consultaziun fin mez favrer 2010. Il project duai vegnir tractà dal cussegl grond en la sessiun d'avust 2010. Il termin da referendum dura alura fin il cumenzament da december 2010. Durant quest temp sto l'ordinaziun tar la LTM vegnir adattada a la nova regulaziun da la finanziaziun da la tgira en la LTM.

9. Agiunta

9.1 Art. 7 da l'ordinaziun davart las prestaziuns per la tgira da malsauns (OPM)

¹ L'assicuranza surpiglia ils custs da las controllas, dals tractaments e da las mesiras da tgira (prestaziuns) che vegnan furnidas sin basa dal scleriment dal basegn (art. 7 al. 2 ed art. 8a) sin dumonda u per incumbensa dal medi:

- a. tras tgirunzs (art. 49 OAMal);
- b. tras organisaziuns da la tgira da personas malsaunas e da l'agid a chasa (art. 51 OAMal);
- c. tras chasas da tgira (art. 39 al. 3 da la lescha federala dals 18 da mars 1994 davart l'assicuranza da malsauns, LAMal).

² Prestaziuns en il senn da l'aleina 1 èn:

- a. mesiras da scleriment e da cussegliaziun:
 1. scleriment dal basegn da tgira e da l'ambient dal pazient, planisaziun da las mesiras necessarias ensemen cun il medi e cun il pazient,
 2. cussegliaziun dal pazient ed eventualmain da gidanters betg professionals che tgiran personas malsaunas, en spezial per tractar sintoms da malsogna, per prender medicaments u per duvrar apparats medicinali sco er per far las controllas necessarias;
- b. mesiras da controlla e da tractament:
 1. controlla dals segns vitali (puls, pressiu dal sang, temperatura, flad, pais),
 2. test simpel dal zutger en il sang ed en l'urin,
 3. prelevaziun da material per analisas da labor,
 4. mesiras terapeuticas da respiraziun (p.ex. distribuziun d'oxigen, inhalaziun, simpels exercizis da respirar, aspiraziun),
 5. metter sondas e cateters, mesiras da tgira ch'èn colliadas cun quai,
 6. mesiras en cas dad emodialisa u da dialisa peritoneala,
 7. distribuziun da medicaments, en spezial tras iniezioni u tras infusiuns,
 8. distribuziun enterala u parenterala da liquids nutritivi,
 9. surveglianza d'infusiuns, da transfusiuns e d'apparats che servan a tractar u a controllar ed a mantegnair las funcziuns vitalas,
 10. derschentada, nettegiament ed enfaschada da plajas (incl. plajas avertas ed ulceraziuns) ed averturas dal corp (incl. tgira da pazients cun ina stoma e cun ina tracheostomia) sco er pedicura per diabetichers,
 11. mesiras da tgira en cas da disturbis da la svidada da la vaschia u da la beglia, incl. gimnastica da rehabilitaziun en cas d'incontinenza,
 12. agid per bogns medicinali parziali u cumplets; applicaziun da faschas, da cumpressas e da fangos,
 13. mesiras da tgira per realisar la terapia medicinala en la vita da mintgadi, sco exercitar strategias per dar dumogn a la malsogna, ed instrucziun da cumportament en cas d'agressiun, da tema e d'obsessiuns,
 14. sustegn per personas cun ina malsogna psichica en situaziuns da crisa, en spezial per evitar ina periclitaziun acuta da sasezzas u da terzas personas;
- c. mesiras da la tgira da basa:
 1. tgira da basa generala per pazients che dovran agid per faschar las chommas u per trair en chaltschiels da cumpressiun, per far il letg, per s'installar en letg, per far exercizis da moviment, per sa mobilisar, per prevegnir a plajas avertas, per prevegnir u per eliminar donns da la pel en consequenza d'in tractament, per l'igiene da la bucca e dal corp, per sa trair en ed or, per mangiar e per baiver,
 2. mesiras per survegliar e per sustegnair personas cun ina malsogna psichica en il rom da las activitads quotidianas da basa, sco l'elavuraziun e l'exercizi d'ina structura dal di adequata, in trenament per concepir e per promover contacts socials, il sustegn per duvrar agids d'orientaziun e mesiras da segirezza.

^{2bis} La dumonda, sch'i duain vegnir realisadas mesiras tenor la litera b cifras 13 e 14 e tenor la litera c cifra 2, sto vegnir sclerida d'in tgirunz (art. 49 OAMal) che po cumprovar in'activitad pratica da 2 onns en psichiatria.

³ Ils custs generalis d'infrastructura e da gestiun dals furniturs da prestaziuns na vegnan betg quintads tar ils custs da las prestaziuns.